

**A Magyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézetének
Szellemi tulajdon-kezelési szabályzata**

**Debrecen
2005**

TARTALOM

- I. A szabályzat célja
- II. A szabályzat hatálya
- III. A szellemi alkotáshoz kapcsolódó jogok
- IV. Eljárás az olyan szellemi alkotások tekintetében, amelyekre iparjogvédelmi oltalom szerzhető
- V. A szerzői művekre vonatkozó eljárás
- VI. A szellemi vagyon nyilvántartása
- VII. A hasznosításból befolyó díjak megosztása
- VIII. A szabályzat megsértése
- IX. A szabályzat elfogadása és hatálybalépése

FÜGGELÉK

Rövidítések

Fogalom meghatározások.

Jogszabályok felsorolása.

Nyomtatvány-minták a szellemi alkotások és szerzői művek bejelentésére

I. A szabályzat célja

E szellemi tulajdon-kezelési szabályzat (a továbbiakban: szabályzat) célja, hogy:

- elősegítse az MTA Atommagkutató Intézetének (a továbbiakban: ATOMKI) kutatói, illetve a szabályzat hatálya alá tartozó egyéb személyek (a továbbiakban: kutató) által kutatómunkájuk során létrehozott szellemi alkotások hatékony módon történő értékelését és nyilvántartását;
- meghatározza az ATOMKI részvételével kötendő – az ATOMKI-nak a szellemi alkotásokhoz fűződő jogait érintő – különböző szerződések (kutatási, konzorciumi, megbízási, vállalkozási szerződések) kívánatos feltételeit, illetve ezen szerződések megkötésénél különös figyelmet érdemlő szempontokat;
- elősegítse, hogy (amennyiben a későbbi hasznosítási szempontokat figyelembe véve ez indokolt) a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokat a jogszabályok adta keretek között a lehető legteljesebb mértékben az ATOMKI szerezzék meg;
- biztosítsa a szellemi alkotások megfelelő jogi oltalomban történő részesítését;
- elősegítse a szellemi alkotások megfelelő módon történő hasznosítását, továbbfejlesztését;
- rögzítse a szellemi tulajdon átruházásának, hasznosítása engedélyezésének, illetve nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként hasznosító vállalkozás tulajdonába adásának általános feltételeit, továbbá az ilyen hasznosító vállalkozásban szerzett vagyoni részesedés kezelésének elveit;
- meghatározza, hogyan történik más (természetes, vagy jogi) személy kizárólagos rendelkezése alá tartozó szellemi tulajdoni vagyoni jogok saját fejlesztésre alapított szellemi tulajdonnal való együttes hasznosításának, illetve kezelésének rendjét;
- meghatározza, hogy a kutatók a hasznosításból származó díjakból és bevételekből milyen módon részesedjenek;
- *meghatározza a Szabályzat megsértése esetén követendő eljárást.*

II. A szabályzat hatálya

1. A szabályzat *személyi hatálya* a következőkre terjed ki:

- a) az ATOMKI-val közalkalmazotti, munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb, valamint polgári jogi jogviszonyban álló, az ATOMKI intézményi keretein belül, illetve az ATOMKI-val együttműködésben folyó tudományos kutatásban, műszaki fejlesztésben, oktatásban, illetve az ATOMKI egyéb feladatainak megvalósításában részt vevő személyek;
- b) az ATOMKI-val jogviszonyban nem álló azon személyek (pl. diplomamuznkások, PhD hallgatók), akik külön nyilatkozattal a szabályzat rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek ismerték el.

2. A szabályzat *tárgyi hatálya* a következőkre terjed ki:

- a) Valamennyi, a szabályzat hatálya alá tartozó személy által folytatott tevékenység során létrehozott
 - szellemi alkotás, amelyre iparjogvédelmi oltalom szerezhető,
 - szerzői mű, amely a törvény erejénél fogva áll szerzői jogi védelem alatt,
 - know-how,
 amelyek tekintetében a szolgálati, vagy az alkalmazotti jelleg megállapítható.

- b) Védjegyek és egyéb árujelzők, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az a) pont szerinti szellemi alkotásokhoz.
- c) Minden olyan egyéb szellemi alkotás, amelyet az ATOMKI és harmadik személy közötti megállapodás a szabályzat hatálya alá rendel (azaz pl. a nem az ATOMKI-ban létrejött szellemi alkotásokhoz kapcsolódó jogokat az ATOMKI ingyenesen vagy visszterhesen megszerzi).
- d) Azok a szellemi alkotások, amelyekhez fűződő jogoknak már a szabályzat hatálybalépésekor is az ATOMKI a jogosultja.

III. A szellemi alkotáshoz kapcsolódó jogok

1. Az ATOMKI keretei között folyó kutató-fejlesztő munka eredményeként létrejövő szellemi alkotáshoz fűződő valamennyi jog – jogszabály vagy szerződés ettől kifejezetten eltérő rendelkezése hiányában – az ATOMKI-t illeti meg.

2. Az ATOMKI képviselőjében eljáró személyek kötelesek a tőlük elvárható fokozott gondossággal eljárni olyan szerződések megkötésekor, illetve olyan jognyilatkozatok megtételekor, amelyek befolyásolhatják az ATOMKI-nak a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokra vonatkozó megszerzését vagy az ezekkel való rendelkezés jogát.

3. Az ATOMKI képviselőjében eljáró személyek kötelesek gondoskodni arról, hogy bármilyen harmadik személlyel közösen folytatandó kutatási tevékenység megkezdése előtt írásban rögzítésre kerüljenek az együttműködés feltételei (konzorciumi szerződés), amelyben – egyéb kérdések mellett – az esetlegesen létrejövő szellemi alkotásokhoz fűződő jogok sorsáról is rendelkezni kell.

4. *A kutatási, vagy konzorciumi szerződés megkötésekor figyelembe veendő szempontok:*

a) A kutatóhelyen már rendelkezésre álló szellemi tulajdonhoz (ideértve a know-how-t és az egyéb információkat is) fűződő jogok megszerzésére irányuló igények vonatkozásában, olyan mértékig, ameddig az a szerződés alapján végzett kutatás eredményének hasznosításához szükséges, az ilyen szellemi tulajdon és információk körének pontos rögzítése.

b) Meg kell határozni, hogy ki jogosult/köteles az iparjogvédelmi oltalom megszerzésére irányuló bejelentés megtételére, ki viseli az ezzel kapcsolatos költségeket, illetve ezzel kapcsolatban a feleknek milyen tájékoztatási kötelezettségei vannak egymással szemben.

c) Rendelkezni kell arról, hogy a kutatóhelyet milyen – elsősorban a további kutatás céljait szolgáló – jogosultságok illetik meg a megrendelt kutatási tevékenység eredményeként létrehozott szellemi alkotások tekintetében. (A Ptk. 412. §-ának (3) bek. szerint a kutatási szerződéssel kapcsolatban rendelkezésre bocsátott, jogi oltalomban részesíthető szellemi alkotások tekintetében, ha a megrendelő a rendelkezés jogát kiköti, a vállalkozó a szellemi alkotást csak saját belső tevékenységéhez használhatja fel, nyilvánosságra nem hozhatja, harmadik személlyel nem közölheti.) Figyelembe veendő, ha a kutatási szerződésre – a felek megállapodása alapján – nem a magyar jog rendelkezéseit kell alkalmazni.

d) Bármilyen információ nyilvánosságra hozatala előtt a másik félnek határidőt kell biztosítani, amely alatt megjelölheti, hogy mely információk titokban tartásához fűződik méltányolható érdeke.

e) Törekedni kell legalább olyan összegű díjazás kikötésére, amely fedezi az ATOMKI-nak a kutatásra fordított közvetett és közvetlen költségeit. Az ilyen költségek között számításba kell venni a találmányt létrehozó feltalálónak a szabadalmi törvényben rögzített, a találmányi díjra vonatkozó igényét is.

f) Egyéb szerződéses kikötések: az irányadó jog és a joghatóság kikötése, a vitarendezési eljárás, a felelősségvállalás.

IV. Eljárás az olyan szellemi alkotások tekintetében, amelyekre iparjogvédelmi oltalom szerezhető

1. Ezen eljárási rend hatálya alá tartoznak azok a szellemi alkotások, amelyek alkalmasak arra, hogy iparjogvédelmi oltalom tárgyát képezzék – ideértve azokat az alkotásokat is, amelyeknek titokban tartása célszerű a megfelelő oltalom megszerzése helyett, tekintettel a hasznosítási célokra és lehetőségekre –, valamint a know-how, továbbá az ezekhez kapcsolódó védjegyek és egyéb árujelzők.

2. A kutatók a munkájuk során létrehozott szellemi alkotásaikat kötelesek haladéktalanul írásos *bejelentésben az ATOMKI Igazgatójával megismertetni*, az alábbiak szerint:

- a szellemi alkotás megnevezése, vagy címe és rövid leírása;
- a szellemi alkotás létrehozásában közreműködő kutató(k) neve, a szellemi alkotás létrejöttékor az intézménnyel fennálló jogviszony megjelölése (utalni kell az alkotás szolgálati, alkalmazotti vagy egyéb jellegének elismerésére is);
- ha a szellemi alkotást többen hozták létre, valamennyi közreműködő neve és a létrehozásban való közreműködésük aránya;
- a szellemi alkotásra vonatkozóan, illetve azzal összefüggésben használnak-e olyan megkülönböztető képességgel rendelkező megjelölést, amely esetleg alkalmas arra, hogy védjegyoltalom tárgyát képezze;
- a szellemi alkotás létrehozása során milyen ráfordítások történtek, az esetlegesen bevont külső erőforrások megnevezésével;
- a szellemi alkotás létrehozásához felhasználtak-e valamilyen külső személytől/szervezettől származó anyagot vagy felszerelést;
- létezik-e olyan szerződés vagy egyéb kötelezettség, amely hatással lehet a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra;
- a szellemi alkotással kapcsolatban az ismertetés időpontjáig a kutatók részéről milyen adatok, információk kerültek nyilvánosságra (publikációk esetén a megjelenés időpontja, illetve lehetőség szerint a nyilvánosságra hozott anyag másolata);
- a kutató(k) rövid állásfoglalása a hasznosítási kilátásokról, illetve arról, hogy van-e, és ha igen, honnan mutatkozik érdeklődés a hasznosításra;
- amennyiben az alkotás már ideiglenes vagy végleges oltalomban részesül, akkor az azt igazoló iratokat, és a nyilatkozatot az oltalmi igénynek vagy egy részének a kutatóhelyre történő átruházásáról.

3. A szabályzat hatálya alá nem tartozó szellemi alkotás is felajánlható az ATOMKI-nak, függetlenül attól, hogy az jogi oltalom alatt áll-e vagy sem. Ebben az esetben az ATOMKI igazgatója dönt a neki felajánlott szellemi alkotás elfogadásáról vagy elutasításáról.

4. A kutató részéről történő bejelentést követően az ATOMKI 90 napon belül dönt a szellemi alkotás elfogadásáról. A döntés meghozatala az alábbi rendben történik:

4.1 *Az ATOMKI Igazgatója - megítélése szerint - ad hoc döntéselőkészítő szakértői bizottságot hozhat létre a szellemi alkotás írásbeli értékelésére. A bizottságnak egyaránt lehetnek intézetben belüli és kívüli tagjai. A tagok titoktartási nyilatkozatot tesznek. A tagok száma legalább három, legfeljebb öt. A munka koordinálására a tagok közül elnököt választanak. A bizottság a benyújtott írásos ismertetésen túlmenően is kérhet információkat, adatokat és tárgyszerű bemutatást az alkotótól. A bizottság döntéselőkészítő jelentését és javaslatait egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Az elnök szavazata egyenlő értékű a tagokéval. A bizottság jelentését és javaslatait írásos formában, legfeljebb 40 napon belül átadja az ATOMKI Igazgatójának. A szellemi alkotástekintetében az ATOMKI Igazgatója önállóan dönt. Az ATOMKI Igazgatóját a bizottság jelentése és javaslatai nem kötelezik, azokat eredeti tartalmukkal elfogadhatja, részben, vagy egészben módosíthatja, adott esetben elutasíthatja. Adott esetben az ATOMKI Igazgatója új, más összetételű bizottságot is létrehozhat. A bizottság tagjai részére az ATOMKI Igazgatója megbízásos jogviszony keretében tiszteletdíjat állapíthat meg.*

4.2 *Az írásbeli értékelés legfontosabb szempontjai a következők:*

- *az oltalomképesség kérdése,*
- *a megvalósíthatóság feltételei,*
- *a hasznosítás lehetőségei,*
- *a várható műszaki-gazdasági előnyök,*
- *indokolt-e az eltérés a jelen szabályzatban rögzített általános díjazási feltételektől,*
- *a szolgálati, vagy alkalmazotti jelleg megítélése,*
- *a szellemi alkotás értékeléséhez milyen esetleges további információk, adatok, esetleg külső szakvélemények szükségesek.*

Az ATOMKI Igazgatója a felsoroltakon túl további szempontokat is megjelölhet.

5. Amennyiben az ATOMKI a jogok megszerzése mellett dönt, és a szellemi alkotás jellege ezt megkívánja (találmány, növényfajta, használati minta, mikroelektronikai félvezető termékek topográfiaja, formatervezési minta, illetve ezekhez kapcsolódó, védjegyoltalomban részesíthető megjelölés), az ATOMKI köteles ésszerű időn belül a szükséges lépéseket megtenni, továbbá az általában elvárható gondossággal eljárni a jogi oltalom megszerzése érdekében oly módon, hogy

- *az adott szellemi alkotás szakmai szempontjainak figyelembevételével kiválaszt egy bejegyzett szabadalmi és iparjogvédelmi ügyvivő céget*
- *és ezzel a céggel egyedi szerződést köt a vonatkozó törvényeknek megfelelő oltalomszerzési eljárás lefolytatására.*

6. A szellemi alkotás értékelésére, illetve a szükséges oltalmak megszerzésére irányuló intézkedések megtételét követően vagy azokkal párhuzamosan az ATOMKI és az érintett kutatók kötelesek együttműködni, és minden tőlük telhetőt megtenni a szellemi alkotás hasznosítása érdekében.

7. Az ATOMKI az összes körülmény mérlegelésével esetleg dönt a hasznosításról, így különösen a szellemi tulajdon hasznosító vállalkozásba történő apportálásáról, a hasznosítás más részére történő engedélyezéséről, illetve a szellemi tulajdonból eredő vagyoni jogok átruházásáról. *Hasznosításon kell érteni továbbá minden olyan cselekményt, amelyet a szabadalmi törvény Szt 13. § (2) bek. értelmében a szellemi alkotás értékesítésének kell tekinteni.*

- 7.1 *Hasznosítási engedély harmadik személy számára (licencia) az iparjogvédelmi jogszabályok szerint.*
- 7.2 *A szellemi tulajdonból eredő vagyoni jogok átruházása (kizárólagos licencia).*
- 7.3 *A 7.1 és 7.2 szerinti hasznosítási szerződések kikötései:*
- *a szellemi alkotást eredményező kutatási és/vagy konzorciumi szerződés kikötései, illetve az ezekre való hivatkozás;*
 - *a hasznosítási engedély terjedelmének pontos meghatározása;*
 - *a hasznosítási engedély kiterjedése időben és térben, a kizárólagosság vagy nem kizárólagosság rögzítése;*
 - *további hasznosítási engedély biztosítása a licenciavevő számára;*
 - *a licenciavevő hasznosítási és továbbfejlesztési kötelezettsége;*
 - *az ATOMKI felelőségének kizárása olyan okok vonatkozásában, (gyakorlati hasznosíthatóság korlátai, termékfelelősség, harmadik személy jogosultsága, stb.) amelyekről a szerződés aláírásának időpontjában nem tudott, vagy a tőle elvárható gondosság mellett nem kellett, hogy tudjon.*
- 7.4 *Hasznosító vállalkozás alapítása [innovációs törvény 19. § (1) bek.], melynek során a szellemi alkotás nem pénzbeli hozzájárulásként (apport) a hasznosító vállalkozás tulajdonába kerül. A szükséges előfeltételek és betartandó előírások:*
- *Érvényes szellemitulajdon-kezelési szabályzat megléte.*
 - *Hasznosító vállalkozás 3 évnél rövidebb időre nem hozható létre.*
 - *A hasznosító vállalkozás csak korlátolt felelősségű társasági (kft), vagy részvénytársasági (rt) formájú lehet, mert az ATOMKI, mint költségvetési szerv*
-felelőssége nem haladhatja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét és
-az osztalékból való részesedése sem lehet annál kisebb arányú.
 - *Az ATOMKI a hasznosító vállalkozásba pénzbeli befizetést csak az alaptőkéhez történő résztulajdonosi hozzájárulásként teljesít, vállalkozásonként legfeljebb kétfel millió Ft összegben.*

- *A létesítő okirat nem írhat elő pótbefizetési kötelezettséget az ATOMKI terhére.*
- *Mellékszolgáltatás nyújtása nem tiltott.*
- *Az ATOMKI a hasznosító vállalkozásban fennálló tagsági viszonyát, illetve részesedését csak az azt megtestesítő vagyoni jogok értékének könyvvizsgáló általi megállapítását követően, és legalább a megállapított értéken történő visszerhes átruházással szüntetheti meg, vagy csökkentheti.*
- *Az ATOMKI-nak évente jelentést kell készítenie felügyeleti szerve részére arról, hogy az általa alapított, vagy a részvételével működő hasznosító vállalkozásokban hogyan valósultak meg a hasznosítási célok.*
- *A hasznosító vállalkozás az ATOMKI-ban létrehozott szellemi alkotást nem apportálhatja tovább más gazdálkodó szervezetbe.*
- *Az előző korlátozó és tiltó rendelkezések irányadók a hasznosító vállalkozás által alapított további gazdálkodó szervezetre, az ebben való részesedés szerzésére, továbbá a hasznosító vállalkozás közvetett részesedésével működő gazdálkodó szervezet által alapított gazdálkodó szervezetre, vagy gazdálkodó szervezetben részesedés szerzésére.*
- *Az ATOMKI közalkalmazotti jogállású munkatársa, - a munkáltató előzetes hozzájárulásával – tagja, vagy vezető tisztségviselője lehet a hasznosító vállalkozásnak, illetve azzal munkavégzésre irányuló további jogviszonyt létesíthet.*

8. Amennyiben az ATOMKI a szellemi alkotáshoz kapcsolódó jogairól a hasznosítási eljárásnak bármely szakaszában lemond, úgy a kutatót mindezen jogok ingyenesen megilletik azzal, hogy az esetleges bármely további hasznosítás nyereségéből a kutatóhely igényt tarthat a lemondás időpontjáig keletkezett készkiadásainak mértékéig terjedő részre, illetve a nettó árbevétel - esetenként és évenként a piaci körülmények figyelembevételével - az ATOMKI Igazgatója által meghatározott részére, de legfeljebb 50 százalékára.

9. Az ATOMKI Igazgatója az ad hoc bizottság jelentésének és javaslatainak ismeretében dönthet úgy, hogy a szellemi alkotást titokban tartja és üzleti titkot (Ptk. 81. § (2) bek.) képező megoldásként hasznosítja. Ezért eltekinthet a jogi oltalomra irányuló bejelentés megtételéről, illetve a bejelentést visszavonhatja. E döntéséről köteles tájékoztatni a kutatót és egyidejűleg megtenni az üzleti titok képzésével kapcsolatos intézkedéseket (nyilatkozatok, irat- és eszközvédelem).

V. A szerzői művekre vonatkozó eljárás

1. A szerzői művek tekintetében az iparjogvédelmi alkotásokra a IV. pontban meghatározott eljárásrendet az e pont szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A kutatók a munkájuk során létrehozott szerzői műveiket kötelesek haladéktalanul írásos bejelentésben az ATOMKI Igazgatójával megismertetni, az alábbiak szerint:

– a szerzői mű megnevezése, címe, rövid leírása, illetve bemutatása;

- a szerzői mű létrehozásában közreműködő alkotó(k) neve, a szerzői mű létrejöttkor az intézménnyel fennálló jogviszony megjelölése (utalni kell a munkaviszonyból folyó kötelezettségként történő létrehozásnak az alkotó(k) általi elismerésére is);
- ha a szerzői művet többen hozták létre, valamennyi közreműködő neve és a létrehozásban való közreműködésük aránya;
- a szerzői műre vonatkozóan, illetve azzal összefüggésben használnak-e olyan megkülönböztető képességgel rendelkező megjelölést, amely esetleg alkalmas arra, hogy védjegyoltalom tárgyát képezze;
- a szellemi alkotás létrehozása során milyen ráfordítások történtek, az esetlegesen bevont külső erőforrások megnevezésével;
- a szerzői mű létrehozásához felhasználtak-e valamilyen külső személytől/szervezettől származó anyagot vagy felszerelést;
- létezik-e olyan szerződés vagy egyéb kötelezettség, amely hatással lehet a szerzői jogokra;
- az alkotó(k) rövid állásfoglalása a hasznosítási kilátásokról, illetve, hogy van-e, és ha igen, honnan mutatkozik érdeklődés a hasznosításra.

3. Az ATOMKI a szabályzat hatálya alá tartozó művek esetében a mű átadásával szerzi meg a szerzői vagyoni jogokat. A szerző részéről történő ismertetést követően az ATOMKI Igazgatója 30 napon belül dönt arról, hogy maga kíván-e gondoskodni a hasznosításról, vagy pedig az átadással megszerzett jogokat a kutatóra visszaruházza, amelynek következtében a szerző szabadon rendelkezhet a szellemi alkotással. *(Az ATOMKI Igazgatója döntésének előkészítésére szakértőket kérhet fel.) Abban az esetben, ha a szerzői mű publikálása szükségszerűen megelőzi az ATOMKI Igazgatójának döntését, - pl. konferencia előadáson, poszteren, vagy folyóiratcikként, - a szerzői művön egyértelműen fel kell tüntetni, hogy a szerzői vagyoni jogok az ATOMKI-t illetik meg.*

4. Amennyiben a mű megalkotása a kutatónak szerződésben rögzített kötelezettsége, az ATOMKI a mű átadását követően annak elfogadásáról két hónapon belül nyilatkozni köteles. *Ez a határidő a mű terjedelme által indokolható esetben, a kutatóval írásban egyeztetve, kivételesen 3 hónapra módosítható.* Az ATOMKI Igazgatója a művet kijavításra a szükségesnek ítélt határidő(k) kitűzésével akár ismételten is visszaadhatja. Ha az ATOMKI Igazgatója az elfogadásra nyitva álló határidőn belül nem nyilatkozik, a művet elfogadottnak kell tekinteni.

5. A szerzői mű hasznosítása történhet a vagyoni jogok átruházásával, valamint a mű felhasználásának engedélyezésével.

6. A felhasználási módok a következők lehetnek:

- többszörözés,
- terjesztés,
- nyilvános előadás,
- a nyilvánossághoz közvetítés sugárással, vagy másként,
- a sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánossághoz történő továbbközvetítése,
- az átdolgozás.

VI. A szellemi vagyon nyilvántartása

1. Az ATOMKI – összhangban a számviteli jogszabályokkal – megfelelő formában és részletezettséggel gondoskodik a szellemi alkotások nyilvántartásáról. *(Ez a nyilvántartás nem azonos a publikáció nyilvántartással.)*
2. *A nyilvántartás alapdokumentuma a kutatóknak a IV.2. és V.2. pontok szerinti írásos bejelentése az ATOMKI Igazgatójához. Ezeket naptári évenkénti csoportosításban, együttesen, egy helyen kell tárolni a gazdasági igazgató által kijelölt helyen.*
3. *Az alapdokumentumok adataival egyező és naprakész összesített irattári nyilvántartást kell vezetni a szellemi vagyon egyes tételeiről. Egy tételnél feltüntetendő adatok:*
 - *Azonosító betű és szám.*
 - *A bejelentés kelte.*
 - *Az első helyen szereplő bejelentő kutató neve.*
 - *A szellemi alkotás címe.*
 - *Az oltalomszerzési eljárás státusa: Nincs. Folyamatban. Befejezve. Megszüntetve.*
 - *A vagyoni jog (részben, vagy egészben) az ATOMKI tulajdonában van-e? Igen. Nem.*
4. *A szellemi vagyon egyes tételeihez kapcsolódó oltalomszerzési és hasznosítási eljárások iratanyagát külön kell tárolni, megkülönböztetett azonosító betű és szám feltüntetésével minden egyes önálló iraton, az egymáshoz rendelkezés céljából. Ennek használata nem érinti az iktatás tényét, helyét és iktatási számát. A befejezett és megszüntetett eljárások iratanyagát a gazdasági igazgató által kijelölt helyen kell tárolni.*
5. *A szellemi vagyon nyilvántartását bizalmasan kell kezelni.*

VII. A hasznosításból befolyó díjak megosztása.

1. *A szellemi alkotás hasznosítása esetén a befolyó díjak megosztásáról a hasznosítás módjának figyelembevételével, a hasznosítási szerződés kikötéseinek betartásával az ATOMKI Igazgatója a gazdasági igazgató számszerűen indokolt javaslata alapján dönt.*
2. A kutatót (kutatókat) megillető díj számításának alapja:
 - a) *hasznosító vállalkozás alapítása esetén az erre vonatkozó szerződése kikötése szerint, az adók és járulékok levonása utáni éves nettó nyereség;*
 - b) *hasznosítási vagy átruházási szerződés esetén a szerződésben foglalt kikötések szerint.*
2. A hasznosításból származó bevétel megosztása
 - a) *szellemi alkotások tekintetében, amelyekre iparjogvédelmi oltalom szerezhető, a hasznosítási szerződés kikötései szerint,*

b) *szervi művek esetében a szerző(k)nek az ATOMKI-val esetenként kötött szerződése kikötései szerint,*

c) *olyan védjegyek (árjelzők) esetében, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az előző a) és b) pontokban meghatározott szellemi alkotáshoz, az esetenkénti szerződések kikötései szerint*

történik.

4. Azokban az esetekben, amikor a szellemi alkotás hasznosítása nem eredményez bevételt az ATOMKI számára, vagy a szellemi alkotást az ATOMKI saját tevékenységi körében hasznosítja, költségvetési fedezet hiányában a kutatót a rendszeres illetményén túl külön díjazás nem illeti meg.

5. A 4. pontban említett szellemi alkotások alkotóinak is lehetőségük van az ATOMKI-ban alapított belső tudományos díjak pályázat útján való elnyerésére.

VIII. Eljárás a szabályzat megsértése esetén

1. Amennyiben a szabályzat hatálya alá tartozó kutató a szabályzat tárgyát képező bármely szellemi alkotást a szabályzatban meghatározott módon nem jelenti be, illetve az ATOMKI javára nem ajánlja fel, vagy a szabályzat rendelkezéseit egyébként megszegi, úgy az ATOMKI a munkajogi és a polgári jogi jogkövetkezményeket alkalmazhatja. Ezen túlmenően az ATOMKI követelheti, hogy e személy a szellemi alkotáshoz fűződő valamennyi jogát az ATOMKI-ra ruházza át, illetve a szellemi alkotás bármilyen módon történő hasznosításából a jogsértés ismertté válásának időpontjáig származó adózott (nettó) nyereségének esetenként meghatározandó hányadát az ATOMKI részére fizesse meg.

2. Amennyiben a kutató a szabályzat szerinti eljárás során az ATOMKI nevében eljáró bármely szerv vagy személy döntését sérelmesnek tartja, a döntés közlését követő 15 munkanapon belül először az ATOMKI Igazgatójától, ezt követően pedig, - ha sérelme nem nyert orvoslást, - az MTA Főtitkárától kérheti annak felülvizsgálatát. Ezen túlmenően a szabályzattal, valamint annak végrehajtásával kapcsolatos jogviták tekintetében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések az irányadóak.

IX. A szabályzat elfogadása és hatálybalépése

1. A szabályzatot az *ATOMKI Igazgatója* hagyta jóvá, és 2006. január 1. napján lép hatályba.

2. A gazdasági igazgató és az önálló szervezeti egységek vezetői, mint felelős személyek a szabályzat hatálybalépését követő 60 napon belül kötelesek gondoskodni a kinevezési okmányok, munkaszerződések, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt létrehozó szerződések olyan módosításáról, hogy azok megfelelően biztosítsák a szabályzat hatályának az adott jogviszonyra történő kiterjedését, valamint, hogy az érintett hallgatók az erre vonatkozó nyilatkozatot írásban megtegyék.

Debrecen, 2005. december 15.

Lovas Rezső
igazgató

FÜGGELEK

Rövidítések:

Áht	Államháztartási törvény
Fmtv	Formatervezési minták oltalmáról szóló törvény
Ptk	Polgári Törvénykönyv
Szt	Szabadalmak és találmányok oltalmáról szóló törvény
Szjt	Szerzői jogi törvény

Fogalom meghatározások:

– *szellemi alkotás*: azok az alkotások, műszaki megoldások, amelyek alkalmasak arra, hogy iparjogvédelmi oltalom (szabadalom, használati mintaoltalom, növényfajta-oltalom, formatervezési mintaoltalom, topográfiaoltalom) tárgyát képezzék, vagy amelyek jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt állnak, ideértve azt is, amikor a hasznosítási célok, lehetőségek függvényében a megfelelő oltalom megszerzése helyett e megoldások titokban tartása célszerű. Ide tartozik továbbá a know-how, amit a Ptk. szintén szellemi alkotásként véd.

– *szellemi tulajdon*: a szellemi alkotások tekintetében fennálló, a tulajdonjoghoz hasonló abszolút szerkezetű jogviszony, amely az iparjogvédelmi oltalom megszerzésével, illetve azon lépések megtételével jön létre, amelyek az adott szellemi alkotás titokban tartását szolgálják, illetve amely jogviszony szerzői művek esetében a szellemi alkotás létrehozásával keletkezik.

– *szellemi vagyon*: a szellemi tulajdonon és immateriális javakon túl ide tartoznak a szintén vagyoni értékkel bíró, ám alkotási folyamatot rendszerint nélkülöző, iparjogvédelmi oltalommal védett árujelzők (védjegyek és földrajzi árujelzők), vagy az ilyen oltalomban nem részesíthető egyéb javak, pl. a goodwill.

– *szabadalmazható találmány*: szabadalmazható minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, iparilag alkalmazható találmány a technika bármely területén. Nem minősül szabadalmazható találmánynak különösen a felfedezés, a tudományos elmélet és a matematikai módszer, az esztétikai alkotás, a szellemi tevékenységre, játékokra, üzletvitelre vonatkozó terv, szabály vagy eljárás, valamint a számítógépi program (szoftver) és az információk megjelenítése. (Szt. 1. §)

– *szolgálati találmány*: annak a találmánya, akinek munkaviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki; a szolgálati találmányra a szabadalom a feltaláló jogutódjaként a munkáltatót illeti meg. (Szt. 9–10. §-ok)

– *alkalmazotti találmány*: annak a találmánya, aki, anélkül, hogy ez munkaviszonyból eredő kötelessége lenne, olyan találmányt dolgoz ki, amelynek hasznosítása munkáltatója tevékenységi körébe tartozik; az alkalmazotti találmányra a szabadalom a feltalálót illeti meg, a munkáltatót azonban megilleti a találmány nem kizárólagos, át nem ruházható hasznosítási joga. (Szt. 9–10. §-ok)

– *növényfajta*: növényfajta-oltalomban részesíthető az a növényfajta, amely más növényfajtatól megkülönböztethető, egynemű, állandó és új, valamint megfelelő fajtanévvel látták el. (Szt. 105. §)

– *használati minta*: valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, amely oltalomban részesülhet, ha új, feltalálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható. [a használati minták oltalmáról 1991. évi XXXVIII. törvény 1. §-ának (1) bekezdése]

– *formatervezési minta*: valamely termék egészének vagy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek, illetve a díszítésének a külső jellegzetességei – különösen a rajzolat, a körvonalak, a színek, az alak, a felület, illetve a felhasznált anyagok jellegzetességei – eredményeznek, amely oltalomban részesülhet, ha új és egyéni jellegű. (Fmtv. 1. §)

– *mikroelektronikai félvezető termékek topográfiája*: a mikroelektronikai félvezető termék elemeinek, amelyek közül legalább egy aktív elem, és összekötéseinek vagy azok egy részének bármely formában kifejezett térbeli elrendezése, vagy egy gyártásra szánt félvezető termékhez készített ilyen térbeli elrendezés, amely oltalomban részesíthető, ha eredeti, vagyis saját szellemi alkotómunka eredménye és megalkotása idején nem szokásos az iparban. [a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény 1. §-a]

– *szerzői mű*: irodalmi, tudományos és művészeti alkotás, az Szjt. a leggyakrabban előforduló műtípusokat sorolja fel. E listán szerepel az irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű; a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció (szoftver) akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is; a fotóművészeti alkotás; a térképmű és más térképészeti alkotás; az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve; a műszaki létesítmény terve; az ipari tervezőművészeti alkotás; a gyűjteményes műnek minősülő adatbázis. (Szjt. 1. §) A védelem ugyanakkor nem a nevesített műtípusokhoz való tartozástól függ, hanem attól, hogy a mű (alkotás) a szerző alkotó tevékenységéből fakadóan egyéni, eredeti jellegű legyen.¹

– *védjegy*: minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen mások áruitól vagy szolgáltatásaitól (a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 1. §-a)

– *know-how*: olyan gazdasági, műszaki és szervezési ismeret és tapasztalat, amely a gyakorlatban felhasználható, korlátozottan hozzáférhető, és amelyet az oltalom addig illet meg, amíg közkinccsé nem válik, másra átruházható vagyis forgalomképes. [Ptk. 86. § (4) bekezdés]

¹ A szerzői jogban nem találunk az iparjogvédelemben ismert, hatósági aktushoz kötött védelmi előírásokat. Ebből következően az Szjt.-ben nincs a szerzői mű elkészültének elsőbbségét garantáló (elismerő) jogintézmény. A szerzői jogi védelem a mű létrejöttének pillanatától kezdve megilleti a szerzőt. Nem védettek ugyanakkor az Szjt. alapján az ötletek, elvek, elgondolások, eljárások, működési módszerek vagy matematikai műveletek. Ennek megfelelően a tudományos publikáció szerzői jogi védelem alatt állhat akkor is, ha a benne foglalt elgondolás képtelenség, a szakirodalmi mű szerzői jogi védelme pedig nem terjed ki a benne foglalt, addig még sehol nem közölt tudományos tétel monopolizálhatóságára [Lásd: A szerzői jogi törvény magyarázata (szerk.: Gyertyánfy Péter) Budapest, KJK, 2000. 28. o.] A szoftverek vonatkozásában az Szjt. 58. §-ának (1) bekezdése – az általános szabályt megerősítve – külön kiemeli, hogy a szerzői jogi védelem nem terjed ki a szoftver csatlakozó felületének alapját képező ötletre, elvre, elgondolásra, eljárásra, működési módszere vagy matematikai műveletre.

– *adatbázis*: önálló művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteménye, amelynek tartalmi elemeihez – számítástechnikai eszközökkel vagy bármely más módon – egyedileg hozzá lehet férni, azaz a tartalmi elemek egyenként érhetőek el [Szt. 60/A. § (1) bekezdés]. Az Szt. az adatbázisok közül egyfelől szerzői jogi védelemben részesíti azokat, amelyek összeállítása egyéni, eredeti jellegű szerkesztői tevékenységet igényelt (gyűjteményes művek, Szt. 7. §), másfelől ún. kapcsolódó jogi védelmet biztosít azoknak, amelyek tartalmának megszerzése, ellenőrzése vagy megjelenítése jelentős ráfordítást igényelt (Szt. 84/A §). E két oltalom egymással párhuzamosan is fennállhat a szerkesztő, illetve az adatbázis előállítója javára.

– *hasznosítás*: az Szt. (a használati minták és a topográfiai tekintetében is megfelelően alkalmazandó) rendelkezései alapján hasznosításnak minősül a találmány tárgyát képező termék előállítása, használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra ajánlása, e termék ilyen célból történő raktáron tartása vagy az országba történő behozatala; a találmány tárgyát képező eljárás használata és használatra ajánlása, az ilyen eljárással közvetlenül előállított termék használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra ajánlása vagy ilyen célból raktáron tartása, illetve az országba történő behozatala [az Szt. 19. §-ának (2) bekezdése]. Az Fmtv. rendelkezései alapján hasznosításnak minősül különösen a minta szerinti termék előállítása, használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra való felkínálása, behozatala, kivitele és e célokból való raktáron tartása [az Fmtv. 16. §-ának (3) bekezdése]. Az útmutató szövegkörnyezetében a fentiekén túlmenően hasznosításon értendő a hasznosításnak előnyös piaci helyzet teremtése vagy fenntartása érdekében történő mellőzése, a hasznosítás más részére történő engedélyezése, továbbá a szellemi alkotáson fennálló jogok teljes vagy részleges átruházása is.

Szerzői művek esetében az útmutató összefüggésében hasznosításon a mű engedély alapján történő felhasználását (többszörözés, terjesztés, nyilvános előadás, nyilvánossághoz közvetítés sugárzással vagy másként, sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánossághoz történő továbbközvetítése, átdolgozás, kiállítás), valamint a vagyoni jogok részleges vagy teljes átruházását értjük.

– *technológiai innováció*: a gazdasági tevékenység hatékonyságának, jövedelmezőségének javítása, illetve kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése érdekében végzett tudományos, műszaki, szervezési, gazdálkodási, kereskedelmi műveletek összessége, amelyek eredményeként új vagy lényegesen módosított termékek, eljárások, szolgáltatások jönnek létre, új vagy lényegesen módosított eljárások, technológiák alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor, beleértve azokat a változásokat, amelyek csak adott ágazatban vagy adott szervezetnél minősülnek újdonságnak (innovációs törvény 4. § 2. pont).

– *konzorcium*: a részes felek (tagok) polgári jogi szerződésben szabályozott munkamegosztásán alapuló együttműködés kutatás-fejlesztési, technológiai innovációs tevékenység közös folytatása vagy egy kutatás-fejlesztési, technológiai innovációs projekt közös megvalósítása céljából (innovációs törvény 4. § 5. pont).

– *hasznosító (spin-off, spin-out) vállalkozás*: költségvetési, illetve nonprofit kutatóhelyen létrejött szellemi alkotások üzleti hasznosítása céljából az ilyen kutatóhely által alapított, illetve részvételével vagy részesedésével működő gazdasági társaság [innovációs törvény 4. § 6. b) pont].

– *közfinanszírozású támogatás*: az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatás, ideértve Áht. 13/A. §-a szerinti, az Európai Unióból származó forrásokat is, továbbá a területfejlesztési

tanácsok rendelkezési jogkörébe utalt támogatás és az állami, illetve önkormányzati részvétellel létrejött nemzetközi szerződések alapján kapott külföldi támogatás (innovációs törvény 4. § 7. pont).

Jogszabályok:*A szellemi tulajdon védelmét érintő jogszabályok*

2002. évi LI. törvény az új növényfajták oltalmára létesült Nemzetközi Egyezmény Genfben, 1991. március 19-én felülvizsgált szövegének kihirdetéséről
2002. évi L. törvény az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény) kihirdetéséről
2001. évi XLVIII. törvény a formatervezési minták oltalmáról (Fmtv.)
1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról (Szt.)
1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról
1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról
1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról (Szt.)
1991. évi XXXIX. törvény a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról
1991. évi XXXVIII. törvény a használati minták oltalmáról
1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
1981. évi 1. törvényerejű rendelet a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbe helyezése nemzetközi elismeréséről szóló Budapesti Szerződés kihirdetéséről
1980. évi 14. törvényerejű rendelet a Szabadalmi Együttműködési Szerződés kihirdetéséről
1970. évi 18. törvényerejű rendelet az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények
1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről (Párizsi Uniós Egyezmény)
- 26/2004. (II. 26.) Korm. rendelet az egyes termékek kiegészítő oltalmára vonatkozó európai közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges szabályokról
- 142/1996. (XI. 2.) Korm. rendelet a szabadalmi bejelentés államtitokká minősítéséhez szükséges eljárás szabályozásáról
- 19/2005. (IV. 12.) GKM rendelet a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 18/2004. (IV. 28.) IM rendelet a használati mintaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól
- 16/2004. (IV. 27.) IM rendelet a védjegybejelentés és a földrajzi árujelzőre vonatkozó bejelentés részletes alaki szabályairól
- 9/2003. (II. 28.) GKM rendelet az egyes iparjogvédelmi oltalmak megszerzésének és fenntartásának a magyar találmányok külföldi bejelentése célelőirányzatból történő támogatásáról
- 20/2002. (XII. 12.) IM rendelet a szabadalmi bejelentés, az európai szabadalmi bejelentésekkel és az európai szabadalmakkal, illetve a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel összefüggő beadványok, valamint a növényfajta-oltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól
- 19/2001. (XI. 29.) IM rendelet a formatervezési mintaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól
- 19/1991. (XII. 28.) IM rendelet a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmára irányuló bejelentés részletes alaki szabályairól
- 15/1986. (IX. 17.) MÉM rendelet a mikroorganizmus-törzsek szabadalmi eljárási céljából való letétbe helyezéséről és kezeléséről

Pénzügyi és az államháztartással kapcsolatos jogszabályok

2000. évi C. törvény a számvitelről
1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (Áht.)
- 58/2005. (IV. 4.) Korm. rendelet a kincstári vagyonnal való gazdálkodásról

249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól

217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről

Az innovációt és az innovációs rendszert érintő és egyéb jogszabályok

2004. évi CXXXIV. törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról (innovációs törvény)

2003. évi XC. törvény a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról

1997. évi CXLIV. törvény a gazdasági társaságokról

1994. évi XL. törvény a Magyar Tudományos Akadémiáról

1993. évi LXXX. törvény a felsőoktatásról

Nyomtatvány minták: (letölthetők az ATOMKI honlapjáról)

Bejelentés az ATOMKI Igazgatójának *szellemi alkotás* létrehozásáról (Szabályzat, IV.2. pont)

Bejelentés az ATOMKI Igazgatójának *szerzői mű* létrehozásáról (Szabályzat, V.2. pont)

Az MTA Atommagkutató Intézete
Igazgatójának

Ikt. szám:

BEJELENTÉS
szellemi alkotás létrehozásáról
(A szellemitulajdon-kezelési szabályzat IV.2. pontja szerint.)

A szellemi alkotás megnevezése, vagy címe:

A szellemi alkotás rövid leírása:

A szellemi alkotás létrehozásában közreműködő kutató(k) neve, ha a szellemi alkotást többen hozták létre, valamennyi közreműködő neve és a létrehozásban való közreműködésük aránya, a szellemi alkotás létrejöttkor az intézménnyel (ATOMKI) fennálló jogviszonyuk megjelölése (utalni kell az alkotás szolgálati, alkalmazotti vagy egyéb jellegének elismerésére is):

A szellemi alkotásra vonatkozóan, illetve azzal összefüggésben használnak-e olyan megkülönböztető képességgel rendelkező megjelölést, amely esetleg alkalmas arra, hogy védjegyoltalom tárgyát képezze:

A szellemi alkotás létrehozása során milyen ráfordítások történtek, az esetlegesen bevont külső erőforrások megnevezésével:

A szellemi alkotás létrehozásához felhasználtak-e valamilyen külső személytől/szervezettől származó anyagot vagy felszerelést:

Létezik-e olyan szerződés vagy egyéb kötelezettség, amely hatással lehet a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra:

A szellemi alkotással kapcsolatban az ismertetés időpontjáig a kutatók részéről milyen adatok, információk kerültek nyilvánosságra (publikációk esetén a megjelenés időpontja, illetve lehetőség szerint a nyilvánosságra hozott anyag másolata):

A kutató(k) rövid állásfoglalása a hasznosítási kilátásokról, illetve arról, hogy van-e, és ha igen, honnan mutatkozik érdeklődés a hasznosításra:

Amennyiben az alkotás már ideiglenes vagy végleges oltalomban részesül, egyidejű csatolása az azt igazoló iratoknak és a nyilatkozatnak az oltalmi igénynek, vagy egy részének a kutatóhelyre (ATOMKI) történő átruházásáról. Ezen iratok felsorolása:

Kelt:

Aláírások:

Az MTA Atommagkutató Intézete
Igazgatójának

Ikt. szám:

BEJELENTÉS

szerzői mű létrehozásáról

(A szellemitulajdon-kezelési szabályzat V.2. pontja szerint.)

A szerzői mű megnevezése, címe:

A szerzői mű rövid leírása, illetve bemutatása:

A szerzői mű létrehozásában közreműködő alkotó(k) neve, a létrehozásban való közreműködésük aránya, a szerzői mű létrejöttkor az intézménnyel (ATOMKI) fennálló jogviszony megjelölésével (utalni kell a munkaviszonyból folyó kötelezettségként történő létrehozásnak az alkotó(k) általi elismerésére is):

A szerzői műre vonatkozóan, illetve azzal összefüggésben használnak-e olyan megkülönböztető képességgel rendelkező megjelölést, amely esetleg alkalmas arra, hogy védjegyoltalom tárgyát képezze:

A szellemi alkotás létrehozása során milyen ráfordítások történtek, az esetlegesen bevont külső erőforrások megnevezésével:

A szerzői mű létrehozásához felhasználtak-e valamilyen külső személytől/szervezettől származó anyagot vagy felszerelést:

Létezik-e olyan szerződés vagy egyéb kötelezettség, amely hatással lehet a szerzői jogokra:

Az alkotó(k) rövid állásfoglalása a hasznosítási kilátásokról, illetve, hogy van-e, és ha igen, honnan mutatkozik érdeklődés a hasznosításra:

Kelt:

Aláírások: